

VISITES DIDÀCTIQUES A LES BIBLIOTEQUES DE CORNELLÀ

DESCOBRIM LA BIBLIOTECA - EL MAG DE
LA BIBLIOTECA

EDUCACIÓ INFANTIL

SUMARI

INFORMACIONS GENERALS

OBJECTIUS, CONTINGUTS I MATERIALS

OBJECTIUS GENERALS

OBJECTIUS ESPECÍFICS

CONTINGUTS

MATERIALS

METODOLOGIA I PLANTEJAMENT DIDÀCTIC

DESCRIPCIÓ DE LES DINÀMIQUES

BENVINGUDA I PRESENTACIÓ DE L'ESPAI

CONTACONTES

EXPLICACIÓ DEL FUNCIONAMENT DE LA BIBLIOTECA

LECTURA LLIURE

REFLEXIÓ FINAL I COMIAT

SUGGERIMENT DE TREBALL A L'AULA

ANNEX. LES BIBLIOTEQUES DE CORNELLÀ

INFORMACIONS GENERALS

DIES DE LA VISITA	<p>Dimarts al matí (Biblioteques Marta Mata i Sant Ildefons).</p> <p>Dimecres al matí (Biblioteques Teresa Pàmies i Central).</p> <p>Dijous al matí (Biblioteques Clara Campoamor i Central).</p>
HORARI	1a visita: 10:15 – 11:15h. Segona visita: 11:15 – 12:15h. (60m)
NIVELLS	Educació preescolar
CONTINGUTS BÀSICS	<p>Què és una biblioteca i per a què serveix</p> <p>Què es pot fer a una biblioteca</p> <p>Serveis, materials i usos de la biblioteca</p>
INDICACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - Si els alumnes ja coneixen la biblioteca i voleu dedicar més temps a la lectura i al conte el professorat ha de notificar-ho en fer la inscripció. - Si esteu treballant un tema determinat i voleu que la sortida a la biblioteca us serveixi per aprofundir, ho heu de demanar en fer la inscripció o almenys una setmana abans de la visita. Cal que truqueu directament a la biblioteca per concretar el tipus de material que voleu consultar, d'aquesta manera els bibliotecaris/àries podran preparar-vos els documents que millor s'ajustin a les vostres necessitats. - Podeu fer més d'una visita al llarg del curs: per exemple, una primera de descoberta i primer contacte i una segona per treballar algun aspecte concret. - Si us voleu quedar més estona amb el vostre grup, mirant llibres, un cop el monitor/a ha acabat la visita ho podeu fer. Heu d'avisar abans de començar la visita a fi i efecte de preparar l'espai per poder acollir el grup següent. Teniu en compte que, a partir d'aquest moment, el monitor/a ja no us pot atendre, però podeu adreçar-vos als bibliotecaris/àries com un usuari més. - Si com a cloenda us voleu endur materials en préstec, ho podeu fer amb el carnet del Centre Docent (no amb els carnets individuals). Si el Centre encara no té carnet de la biblioteca se us en proporcionarà un el mateix dia de la visita (caldrà que hi consti el nom d'una persona de contacte). - Per a qualsevol dubte, adreceu-vos al Departament d'Educació de l'Ajuntament.

OBJECTIUS, CONTINGUTS I MATERIALS

OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer la biblioteca: el seu espai, els materials que s'hi troben i els serveis que s'hi ofereixen.
- Fomentar el respecte, valoració i estimació de la biblioteca com un espai de comunicació, descoberta i gaudi.
- Adquirir habilitats per poder fer un bon ús de la biblioteca.
- Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges.
- Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer el nom i característiques de la biblioteca.
- Comprendre la noció de biblioteca pública.
- Observar i identificar els principals espais de la biblioteca.
- Familiaritzar-se amb la distribució i els àmbits de la sala infantil.
- Descobrir els diferents materials que podem trobar a la biblioteca.
- Descobrir la necessitat d'ordenar els llibres d'una manera organitzada per poder-los trobar.
- Conèixer la codificació per gomets de colors de la biblioteca.
- Comprendre la finalitat de les normes de respecte a la biblioteca, envers els llibres, els companys i l'espai.
- Saber que els bibliotecaris/àries ens poden ajudar.
- Conèixer alguns dels serveis que pot oferir la biblioteca, com és el cas de l'Hora del conte.
- Valorar els llibres i els altres materials com a objectes de gaudi i de font d'informació a l'abast de tothom.
- Gaudir amb la descoberta de nous llibres.
- Crear i fomentar els hàbits de lectura i d'ús de la biblioteca pública.

CONTINGUTS

- La biblioteca pública, un espai per a tothom.

- L'edifici, els diferents espais i la sala infantil
- La Xarxa de biblioteques de Cornellà.
- Funcionament de la biblioteca.
- El divertiment a través de la lectura.

MATERIALS

- Atrezzo: disfressa de “mag/a”
- Carnet de biblioteca
- Carretó
- Llibre “El Xai Pelut”

METODOLOGIA I PLANTEJAMENT DIDÀCTIC

Tota l'activitat gira entorn de la idea de que la Biblioteca és un lloc amb un aura especial. En aquest sentit, hi ha dos vectors principals.

D'una banda, el mediador cultural interpretarà la figura del “mag/maga de la Biblioteca”, un personatge que freqüenta l'edifici atret per aquesta màgia que hi ha entorn les històries que contenen molts dels llibres de la Biblioteca. El personatge no deixa de mostrar-se com una mica boig, una mena d'adaptació d'un Don Quijote a Cornellà al que la lectura l'ha portat a una obsessió sana que vol encomanar a l'alumnat.

D'altra banda, es vol desvetllar la curiositat de l'alumnat per tal de potenciar la descoberta i l'experiència -individual i del grup- envers la biblioteca, els seus usos, materials i serveis. La pregunta serà el punt de partida del procés didàctic.

Així doncs, l'activitat segueix el següent ordre:

- Benvinguda i introducció de l'espai.
- Contacontes amb la presència d'objectes que ajudaran a l'alumnat a entrar dins del món del mag.
- Explicació sobre els serveis que ofereix una biblioteca.
- Lectura lliure.

- Reflexió final i comiat.

DESCRIPCIÓ DE LES DINÀMIQUES

BENVINGUDA I PRESENTACIÓ DE L'ESPAI

La rebuda del grup és al vestíbul de l'equipament, el/la mediador/a cultural agafa al grup i el porta cap a la zona habilitada pel taller parlant en veu baixa com exemple de comportament. És el primer contacte que te el grup amb la biblioteca, però per evitar aglomeracions a l'entrada, es recomana fer aquest procés simplement amb una breu presentació i comentant que han d'acompanyar al mediador/a cap a dins perquè te preparada una sorpresa a dins.

IMPORTANT: El grup ha de deixar les jaquetes i motxilles als espais preparats per aquesta funció.

Un cop situat l'alumnat a la zona habilitada pel taller, es pot començar amb la introducció. Presentació del personatge a l'alumnat. El mag és una persona que assisteix habitualment a la biblioteca perquè té un aura molt especial, perquè li ajuda a imaginar-se a sí mateix als mons que llegeix a les històries dels llibres.

Després, es presenta l'espai al grup. Som a una biblioteca pública, el lloc on es pot anar a assistir a activitats, llegir llibres, emportar-se en préstec i utilitzar altres tipus de servei. Aquesta biblioteca forma part de tot un conjunt de la ciutat de Cornellà, la Xarxa de Biblioteques Públiques.

Objectius

- Recollir al grup per introduir-lo a l'activitat
- Presentar l'espai
- Presentar el/la mediador/a cultural

Durada:

→ 5-10m

Espai:

→ Primer vestíbul, després espai habilitat per a l'activitat.

CONTACONTES

Per tal de mostrar la utilitat de la biblioteca, el “mag/a” procedeix a llegir un conte. El conte és el de “El Xai Pelut”. Durant el relat surten els següents objectes: un pollet i una mica de llana. Per tal de mostrar l’aura màgica de la biblioteca, el “mag/a” treurà una bossa que tindrà amagada a la biblioteca amb una reproducció d’aquests objectes al seu interior. Amb l’ajut de 2 voluntaris treurà aquests objectes per tal de mostrar l’aura màgica que inunda les biblioteques.

Objectius

- Potenciar la imaginació dels infants.
- Estimular la creativitat.
- Desenvolupar la capacitat d’escoltar en l’alumnat.
- Fomentar la participació en l’explicació de la història.

Durada:

→ 10-15m.

Text EL XAI PELUT:

- Hi havia una vegada un xai a qui li deien Pelut, però en Pelut sempre arribava tard a tot arreu.
- Arribava tard a l’hora d’esmorzar, a l’hora de dinar, a l’hora de sopar i fins i tot a l’hora de dormir!
- Sempre que havia de ser a un lloc, en Pelut estava a un altre.
- Un bon dia el pastor del ramat on estava en Pelut va decidir esquilar tots els xais del ramat. Així, cada xai va ser afaitat, estisorat i pelat! **MOMENT PER TREURE LA PELL DE XAI**
- Tots els xais estaven nets i polits. Tots, menys un: el Xai Pelut!
- De sobte, en Pelut es va donar compte de que havia de ser amb la resta del ramat i va començar a córrer i córrer!
- I creieu que va arribar a temps en Pelut??? Doncs no...i en Pelut es sentia molt molt malament.
- Així que va començar a caminar i caminar tot sol molt i molt trist.

- Fins que de sobte, va arribar al costat d'un galliner i va sentir un soroll d'una gallina plorant.
FER EL SOROLL D'UNA GALLINA PLORANT I DESPRÉS TREURE EL POLLET
- En Pelut li va preguntar què li passava i la Gallineta li va explicar que un gat havia espantat a totes les altres gallinetes i que ara estava sola per a escalfar tots els ous.
- En Pelut li va dir: Jo t'ajudaré! I va posar tots els ous sobre la seva llarga jaqueta de llana.
- Van adormir-se i al matí següent, tots els ous s'havien obert!!
- Així, totes les gallines van assabentar-se del que havia fet en Pelut i van començar a cridar: Visca en Pelut, visca!!
- En Pelut va tornar cap a casa sabent que el que havia fet estava molt bé, i quan va arribar totes les ovelles van fer una festa per a celebrar-ho.

EXPLICACIÓ DEL FUNCIONAMENT DE LA BIBLIOTECA

La biblioteca és un espai que es regeix amb un seguit de normes. En aquest sentit, s'ha de destacar les següents de forma lúdica per a l'alumnat:

- El carnet de biblioteca: els mags i magues normalment utilitzen varetes màgiques. Però a la biblioteca això no serveix. És molt més útil fer servir el carnet de la biblioteca! Amb aquest carnet podem portar-nos llibres de la biblioteca. Tan sols hem d'anar al bibliotecari - recomanació implicar al personal de biblioteca en aquesta representació- i preguntar com podem fer-ho.
- El carretó: igualment, els mags, magues, bruixes i bruixots utilitzen la seva escombra voladora per viatjar entre lloc i lloc, conte a conte i història o història. Però en un espai així, volar no serveix de res. És molt més útil utilitzar un carretó on, quan hem acabat de llegir el nostre llibre, podrem deixar els llibres que estem llegint.
- Els gomets: com podem saber quins llibres son millors per llegir a la nostra edat? doncs és molt fàcil, mirem aquells llibres que tenen el gomet blau.

Objectius

- Explicar les normes bàsiques de la biblioteca pel seu bon funcionament.
- Potenciar el respecte i el valor vers aquest espai públic.

Durada:

- 5-10m.

LECTURA LLIURE

Aprofitant que s'acaba d'explicar el tema dels gomets, el "mag/a" agafa al grup i poc a poc els va guiant a la zona de llibres indicats per la seva edat, dient que estan buscant els llibres amb el gomet blau. Allà, els indica que faran una lectura lliure, per a que deixin volar la seva imaginació sempre respectant les normes de la biblioteca.

Recomanem, igualment, preguntar al professorat si volen emportar-se llibres a l'aula i aprofitar aquesta estona per tal de que puguin completar el procés de petició de préstec. També, és un bon moment per a lliurar algún díptic o fulletó de la biblioteca (si s'escau) i recomanar que es subscriuin a la newsletter de biblioteques.

Objectius

- Potenciar la imaginació dels infants.
- Estimular la creativitat.
- Desenvolupar la capacitat d'escoltar en l'alumnat.
- Fomentar la participació en l'explicació de la història.

Durada:

→ 20-25m.

REFLEXIÓ FINAL I COMIAT

Agafem de les mans al grup fent una rotllana grup per a relaxar-lo després de la lectura. Seguidament es pregunta si els ha agradat l'activitat i comprometem al grup a tornar en un futur per a seguir gaudint d'aventures a la biblioteca.

Ens reservem els últims minuts de l'experiència educativa per fer un repàs, tot recuperant alguns dels temes i impressions de la visita. Aprofitem aquest moment per comentar, si s'escau, algunes de les activitats que la biblioteca ofereix per als infants.

Objectius

- Recapitular sobre el que ha après l'alumnat durant l'activitat.
- Desenvolupar la capacitat d'escoltar en l'alumnat.

- Recollir el grup per a la marxa cap a l'aula.

Durada:

→ 5-10m.

SUGGERIMENT DE TREBALL A L'AULA

Per tal de motivar els alumnes abans o després de la visita a la biblioteca cal fomentar la curiositat a l'aula, treballant aspectes i conceptes bàsics que facilitin la comprensió i el seguiment de l'activitat amb comoditat.

Per exemple: el concepte de llibre, de biblioteca, la noció d'ordre, de norma de comportament, etc. Podem començar explicant que els llibres tenen dues vessants: com a recursos per a obtenir informació i com a motiu de gaudi i estímul de la imaginació. Es pot familiaritzar l'alumnat fent un seguiment i lectura exploratòria de contes, fent visites a la biblioteca escolar de l'aula o del propi centre, incitant la curiositat per a descobrir nous llibres, de diferents temàtiques, etc.

L'ús de la biblioteca no hauria de ser un fet puntual i aïllat sinó una pràctica habitual. Per tant, s'entén que el grup classe pot visitar la biblioteca diverses vegades al llarg de l'any, segons les necessitats del programa del curs. Tan sols cal tenir en compte que la primera visita que facin els alumnes en un curs, caldrà que tingui una part introductòria que podrà ser més o menys extensa, segons les visites que hagin fet en cursos anteriors. A les visites posteriors es podrà emfatitzar en els temes concrets que demanin els docents en el moment de concertar la visita.

Un cop realitzada la visita, es pot començar a introduir l'ús de la biblioteca escolar, si no s'ha fet prèviament, per familiaritzar els nens i nenes amb els llibres, iniciar-los en el gust per la narració mitjançant tallers de "conta-contes", fomentar la descoberta i recerca d'informació a partir dels temes de treball de classe.

També es poden treballar els aspectes bàsics de la biblioteca aprofundint, per exemple, en les diferents fonts d'informació existents avui dia, en l'ordenació del material dins de la biblioteca, en les maneres de buscar i consultar informació, en els serveis que ofereix (préstec, activitats...), etc.

Igualment, es recomana la consulta del web de biblioteques de Cornellà per tal d'assabentar-se de possibles activitats properes a les biblioteques, per tal d'engrescar a l'alumnat a participar-hi.

ANNEX. LES BIBLIOTEQUES DE CORNELLÀ

Biblioteca Central

L'origen de l'actual Biblioteca Central de Cornellà (BCC) cal cercar-lo en l'antiga Biblioteca Popular Joan Maragall, que fou fundada el 26 de juny de 1943 i que estava situada als baixos de can Gaia, al barri Centre de la ciutat. La manca d'espai va obligar-ne el trasllat quatre anys més tard, el 1947, al carrer de Mossèn Jacint Verdaguer número 66, a tocar de la Rambla, en un edifici que havia estat un parvulari.

El 22 de desembre de l'any 1969 la Biblioteca Popular Joan Maragall es va instal·lar al carrer de Joan Maragall, a l'edifici conegut popularment com la Casa de Cultura. La biblioteca fou traslladada al seu actual emplaçament a l'edifici del Centre Cultural Joan N. García-Nieto l'any 1996 i fou inaugurada el 23 d'abril coincidint amb la diada de Sant Jordi amb el nom de Biblioteca Central. L'any 2006, es realitzaren obres de millora i ampliació a l'edifici de la biblioteca, gràcies a les quals l'espai útil passà de 2.040m² als actuals 2.400m².

Biblioteca Marta Mata

La Biblioteca Marta Mata és un equipament cultural i d'informació de creació recent que està ubicat a l'antic cinema Titan, un edifici ple d'història que ha esdevingut un símbol del barri Centre i del conjunt de la ciutat. La inauguració del cinema Titan, l'any 1926, va significar per a Cornellà poder disposar d'una sala moderna i ben dotada amb la tecnologia de l'època, en un moment en què el cinema esdevenia un dels principals referents culturals de la societat. L'edifici, d'estil i orientació noucentistes, va ser projectat per l'arquitecte municipal Bienvenido Marin Espinosa, tècnic que també va impulsar i dirigir moltes de les reformes i transformacions urbanístiques de la ciutat.

El cinema es va convertir, en els anys durs de la postguerra i el franquisme, en la gran distracció i activitat lúdica d'una població sotmesa a moltes penúries i dificultats. És per això que el cinema Titan, durant molts anys l'única sala estable de projecció de la ciutat, es va convertir en un centre de relació i convivència social molt important. A partir de les dècades de 1950 i 1960, la ciutat va viure una gran transformació urbanística i social, especialment amb l'augment de la població, que va provocar el sorgiment d'altres sales de projecció, més modernes i aptes per projectar els nous formats de la indústria cinematogràfica.

La sala del Titan va entrar en una lenta i progressiva davallada, fins que va tancar les seves portes a la darreria de la dècada de 1960. Posteriorment l'edifici va ser adquirit per l'Ajuntament de Cornellà, que hi instal·là una sala d'actes polivalent i altres serveis públics. Des de 2009 i després d'una acurada rehabilitació, és la seu de la Biblioteca Marta Mata.

Biblioteca Sant Ildefons

La Biblioteca Sant Ildefons, inaugurada l'any 2013, és la tercera biblioteca de la Xarxa de Biblioteques de Cornellà de Llobregat. Ens trobem en un barri que és testimoni de la lluita social i veïnal dels anys seixanta i setanta, no és extrany doncs que la plaça ubicada al davant tingui el nom d'un líder sindical i polític d'aquesta ciutat; Carles Navales i Turmos.

Carles Navales i Turmos (Cornellà de Llobregat, 1952 - Girona, 16 de juny de 2011) fou un líder sindical i polític a Catalunya, especialment actiu en l'oposició al franquisme de la dècada de 1970 i en els primers anys de la transició democràtica. Treballador industrial del vidre, va desenvolupar una intensa activitat sindical en el si de Comissions Obreres. Membre de Bandera Roja en la seva joventut, es va unir després al Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC).

Va destacar la seva activitat sindical a la comarca catalana del Baix Llobregat, on va impulsar una vaga en la seva empresa de vidre el 1974 durant la negociació del conveni col·lectiu, que va arrossegar a una mobilització obrera sense precedents en la dictadura franquista a l'àrea industrial catalana, estenent-se la vaga a més de 400 empreses durant gairebé una setmana. Finalment els treballadors van aconseguir la signatura del conveni però Navales va ser acomiadat, detingut, torturat i condemnat pel Tribunal d'Ordre Públic. Els seus companys li van sobrenomenar "El noi del vidre", en record i com a homenatge a Salvador Seguí i Rubinat conegut com "El noi del sucre". Amnariat en 1977, ja en la transició democràtica, fou un ferm defensor de l'eurocomunisme en el si del PSUC i de la unitat d'acció sindical. D'aquella època datava la seva amistat personal amb el dirigent comunista, Santiago Carrillo, al que li va unir una sòlida amistat fins a la seva mort. En l'àmbit polític va ser regidor de Cultura de Cornellà i va acabar afiliant-se al Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC).

Biblioteca Teresa Pàmies

La nova biblioteca Teresa Pàmies –oberta l'any 2022– s'ubica en un edifici de nova construcció situat a un dels extrems del Passeig dels Ferrocarrils Catalans, entre l'estació de FGC i el Casal de la Gent Gran del barri de l'Almeda. La superfície útil és d'uns 1100 metres quadrats organitzats en dues plantes. A la planta baixa trobem la zona infantil, l'àrea de revistes i la sala polivalent. La planta primera acull el fons documental general i l'accés a una terrassa coberta. La teulada en forma de "V" permet una gran entrada de llum que es tamisa amb unes lamel·les automatitzades. Amb la finalitat d'afavorir la inclusió a les persones amb diversitat funcional, té instal·lats bucles magnètics per facilitar l'escolta a les persones que utilitzen audiòfons.

La biblioteca duu el nom de la destacada escriptora i activista Teresa Pàmies i Bertran (Balaguer, 1919 – Granada, 2012), l'obra de la qual és en bona mesura el testimoni viu de la Guerra Civil espanyola i de l'exili republicà. Dins dels seus fons bibliogràfics i serveis hi predominen els relacionats amb el món juvenil.

Biblioteca Clara Campoamor

La Biblioteca Clara Campoamor –oberta l'any 2022– compta amb 1.057 metres quadrats distribuïts en una sola planta on s'integren tots els serveis. L'edifici es troba davant de la parada del Tram "Fontsanta-Fatjó", a les portes del parc del Canal de la Infanta, i des de dins es pot gaudir tant de la llum natural com del paisatge. A més dels serveis habituals de biblioteca, està equipada amb una sala polivalent, un espai de suport per a grups, un espai d'experimentació BiblioLab i un espai exterior destinat a realitzar actes i programacions culturals a l'aire lliure. Amb la finalitat d'afavorir la inclusió a les persones amb diversitat funcional, té instal·lats bucles magnètics per facilitar l'escolta a les persones que utilitzen audiòfons.

La biblioteca duu el nom de Clara Campoamor Rodríguez (Madrid, 1888 – Lausana, 1972) fou una advocada, escriptora, política i defensora dels drets de la dona. Va ser diputada a les Corts Constituents de la Segona República Espanyola entre 1931 i 1933. Va defensar i aconseguir el sufragi femení a Espanya per primera vegada en la seva història